

Debatindlæg 01.06.2010 kl. 03:01

En vigtig indsats og vigtig film

AF Gitte Lillelund Bech, forsvarsminister (V) ?

Jeg noterer mig, at de danske soldater tror på samarbejdet med deres afghanske kolleger. Når danske soldater patruljerer med afghanerne, ser de, at der fra lokalbefolkningen er tillid til og respekt for den afghanske hær.

Forleden havde dokumentarfilmen "Armadillo" premiere i biografen over hele landet. Det er en væsentlig film, som giver indtryk af de forhold, som danske soldater arbejder under ved fronten i kampen mod Taleban. Her er vi en del af den internationale indsats i Afghanistan baseret på mandat fra FN og et bredt politisk flertal i Folketinget.

Jeg er sikker på, at filmen vil gøre indtryk på biografgængerne. Den er en oplagt lejlighed for os til at reflektere over vores indsats i Afghanistan. Det danske bidrag i Afghanistan har krævet og vil fortsat kræve store ofre. Men det er også en vigtig indsats, som gør en tydelig forskel for at skabe et stabilt Afghanistan. Vores udsendte medvirker herigennem til at forbedre sikkerheden i vores del af verden, for det er vigtigt altid at huske baggrunden for vores tilstedeværelse.

Al-Qaidas anslag mod USA i 2001 - og dermed imod det internationale samfund - skete med afsæt i træningslejre i Afghanistan. Som bekendt gav Taleban ly til de terrorister, som ønskede at sprede død og ødelæggelse i den demokratiske verden. Den militære indsats i 2001 sendte Taleban på flugt og satte en stopper for dets regime i Afghanistan. I dag bidrager den multinationale Isaf-styrke under ledelse af Nato - på invitation fra den afghanske regering - til at skabe et stabilt Afghanistan. Kabuls fodboldstadion bruges ikke længere til offentlige henrettelser, og det er igen tilladt at flyve med drager i landet. Netop kampen mod terror og ekstremisme er bagtæppet for Janus Metz' film. Den er blevet til som følge af forsvarrets åbenhed om indsatsen i Afghanistan, som har givet holdet bag filmen mulighed for at skildre forholdene, som han oplevede dem i 2009 på en af de yderste forposter "Armadillo". Der var det daværende hold 7 involveret i hårde kampe for at holde Taleban væk fra storbyen Gereshk længere mod syd. Med god brug af kameraføring, klipping og underlægningsmusik har holdet bag filmen skabt en seværdig og vedkommende skildring af disse soldaters udfordringer.

Betingelserne er hårde i filmen. Det gælder en fjende, som vi ved ikke holder sig tilbage fra at bruge civile som skjold i kampen mod den internationale koalition. Filmen skildrer blandt andet, hvordan befolkningen ved fronten bliver klemmt mellem de stridende parter, men også hvordan de danske soldater forsøger at skåne samme befolkning i videst muligt omfang og derved selv risikerer at påtage sig en yderligere risiko.

Filmen har også givet anledning til konkrete diskussioner om bestemte forhold. Det har forsvarrets ledelse taget hånd om. Jeg finder det både passende og fornuftigt, at der er taget initiativ til - en gang for alle - at få afklaret den omdiskuterede kampscene via en auditørundersøgelse. Det er til alles bedste med rene linjer, for der må ikke herske tvivl om, at vores soldater følger krigens love.

Bl.a. filmens instruktør og flere af de medvirkende soldater har i den aktuelle debat fremhævet, at filmen kun viser en del af koalitionsstyrkernes indsats. Den foregiver ikke at tegne det store billede af indsatserne i Helmand-provinsen eller Afghanistan - eller for den sags skyld i det danske

ansvarsområde. Men bag fronten foregår et massivt opbygningsarbejde af Afghanistan, som mange årtiers konflikt har gjort til et af verdens fattigste lande. Det gælder både få km syd fra "Amardillo", hvor den danske indsats viser tydelige fremskridt, og det gælder i andre dele af landet, hvor sikkerhedssituationen er langt bedre.

Siden optagelserne til filmen i 2009 har indsatsen undergået afgørende forandringer. Det internationale samfunds bestræbelser er revitaliseret gennem bl.a. fornyet amerikansk og europæisk fokus, tilførsel af store ressourcer og styrkelse af de afghanske sikkerhedsstyrker. Alene på sikkerhedsområdet er der tilført yderligere op mod 40.000 soldater til den internationale styrke i Afghanistan. Det muliggør en højere grad af pres på Taleban. Samtidig er opbygningen af den afghanske hær og politi for alvor accelereret, hvad vi danskere også bidrager til.

Den positive udvikling betyder ikke, at opgaven er løst i morgen. Men som jeg tidligere har fremhævet, er der positive tegn. Det så jeg med egne øjne ved mit seneste besøg i Armadillo for godt en måned siden. Besøger man lejren i dag, møder man afghanske soldater, der indgår i et partnerskab med de danske soldater. De træner sammen, planlægger sammen og går på patrulje sammen. Partnerskabet rummer et element af sidemandsoplæring og er begyndelsen til en senere overdragelse af sikkerhedsansvaret til afghanerne selv. Samtidig giver afghanske troppers tilstedeværelse bedre mulighed for tættere dialog med lokalbefolkningen end det, som ses i filmen.

Jeg noterer mig, at de danske soldater tror på samarbejdet med deres afghanske kolleger. Når danske soldater patruljerer med afghanerne, ser de, at der fra lokalbefolkningen er tillid til og respekt for den afghanske hær.

Målet er, at afghanerne selv overtager ansvaret for sikkerheden i deres eget land. Planen er at påbegynde overdragelsesprocessen i to af Helmands 13 distrikter i 2010.

Jeg er stolt af fremdriften - ikke bare på det militære område. For mig har et af de stærkeste vidnesbyrd været at tale med danske soldater, som har været udsendt til området flere gange i løbet af de seneste år. De har fortalt om meget synlige fremskridt i det danske ansvarsområde. Det understøttes af fakta:

Kun 9 pct. af befolkningen i Afghanistan havde i 2002 adgang til basale sundhedsydelser. I dag er det over 80 pct. Eksempelvis er børnedødeligheden faldet fra 257 til 191 pr. tusinde fødsler, og pilen peger fortsat i den rigtige retning. Konkret er der i Helmand-provinsen oprettet både en fødeklinik og jordemoderskole, hvilket ikke var muligt under Taleban.

I vores område har vi bidraget til at bygge skoler og renovere et lærerseminarium, og i hele Helmand-provinsen er antallet af skoler vokset med 60. I hele landet er der sket en 10-dobling af antallet af børn under uddannelse - heraf er de to mio. piger. Under Taleban var det med livet som indsats, hvis man forsøgte at undervise piger.

I Helmand-provinsen er opiumsproduktionen faldet med ca. en tredjedel i de seneste år - bl.a. fordi vi nu sørger for, at de fattige bønder får hvedesåsæd, som de kan dyrke. I hele Afghanistan var der i 2009 20 opiumsfrie provinser - i 2006 var der blot seks.

Eksemplerne er mange, og effekten udebliver ikke. Nylige målinger har vist, at 75 pct. af afghanerne føler, at deres liv forbedrede sig i løbet af 2009 og der er en markant fremgang at spore. Det betyder også, at der er opbakning til det nuværende politiske system, som støttes af 82 pct. af befolkningen - uanset at der er åbenlyse udfordringer. Kun 4 pct. ønsker Taleban tilbage.

Vi skal ikke glemme, hvad målet med indsatsen er. Vi ved jo, at det ikke er realistisk, at afghanerne i de næste mange år får et velstandsniveau som i de vestlige lande, at hvert eneste hjørne af landet er sikkert, eller at man har demokrati som i Gladsaxe Byråd. Målet er, at vi giver afghanerne hjælp til selvhjælp. Vi skal understøtte de stærke kræfter i landet, som ønsker et stabilt og sikkert Afghanistan, der kan tage vare på egen sikkerhed og være en god partner for det internationale samfund. Den voksende lokale opbakning viser, at vi er på vej. Det skal udnyttes, så vi ikke skuffer afghanernes tro på en bedre fremtid.

God regeringsførelse er vigtig for et mere stabilt Afghanistan. Koalitionens succes afhænger af, at vi arbejder bredspektret politisk, militært, civilt og diplomatisk og samtidig udvikler landet. Populært sagt, så skal pudsede sko, kampstøvler og sandaler gå i samme retning, for at vi kan få succes. Den slags "samtænkning" er netop en af de ting, som vi danskere har gode erfaringer med. Og vi skal blive endnu bedre for at få maksimalt ud af vores indsats.

I dag er det hold 9 og ikke hold 7, der hver dag løber en betydelig risiko ved at løse opgaverne i Afghanistan. Det er en indsats, der blandt andet hviler på de byggesten, der er lagt af hold 1 til 8. Jeg er glad for, at "Armadillo" giver alle mulighed for at få indsigt i nogle af de udfordringer, som vores soldater står over for. Jeg tror nemlig, at forsvarets åbenhed bidrager til at skabe konstruktiv debat og fortsat opbakning bag vores indsats i Afghanistan både politisk og i befolkningen. Det er en opbakning, som jeg ved er meget væsentlig for vores soldater og deres familier. Forhåbentlig vil Janus Metz' seværdige film underbygge dette.